

Του γιοφυριού της Άρτας (παραλογή)

Παραλογή

- Η παραλογή είναι πολύστιχο αφηγηματικό ποίημα με δραματικά στοιχεία.
- Το θέμα στηρίζεται στην πανάρχαια δοξασία, που ήταν αρκετά διαδεδομένη σε πολλούς λαούς, ότι δηλαδή για να γίνει στέρεο ένα κτίσμα, έπρεπε στα θεμέλιά του να εντοιχιστεί ένα ζωντανό πλάσμα.

Δομή

Σκηνές - Εικόνες

- στιχ. 1-13 - Ο χρησμός
- στιχ. 14-29 - Η απόφαση του πρωτομάστορα - Ο δόλος
- στιχ. 30-46 - Η θυσία

Πρώτη σκηνή:

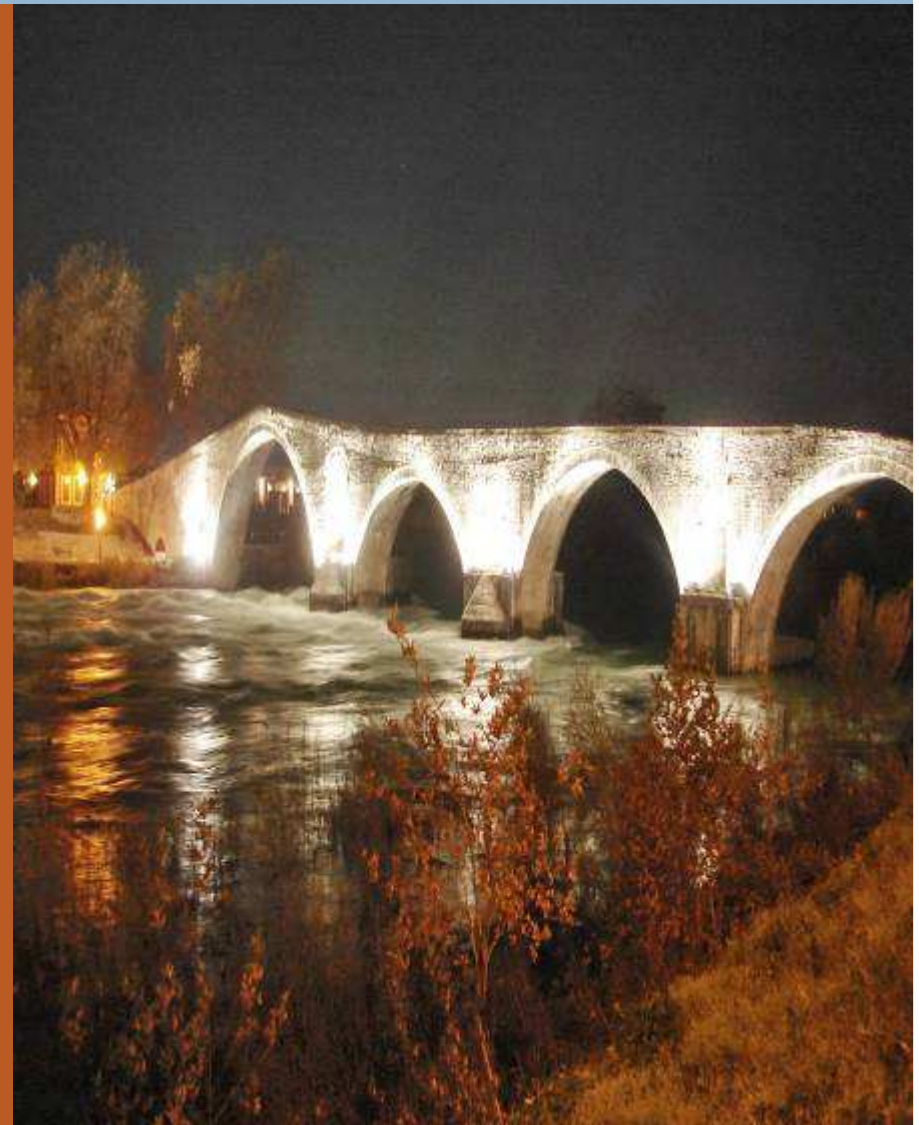
- στιχ. 1: ο αριθμός των εργατών δείχνει τη σπουδαιότητα του έργου
- στιχ. 2: Το ποτάμι είναι ο Άραχθος
- στιχ. 3: δίνεται το τεχνικά άλυτο πρόβλημα. - Τονίζεται το μάταιο της συνεχιζόμενης προσπάθειας (παρατατικός) - Εξωλογικό στοιχείο

Πρώτη σκηνή (2):

- στιχ. 4-6: αλλάζει ο χρόνος (ενεστώτας) και δίνει αμεσότητα, ζωντάνια, δραματικότητα
- στιχ. 7-9: συνηθισμένη προσωποποίηση στα δημοτικά τραγούδια το πουλί που μιλά. Το δεύτερο ημιστίχιο επαναλαμβάνει ή ολοκληρώνει το πρώτο
- στιχ. 10: ο χρησμός για την ανθρωποθυσία δίνεται απλά και λιτά
- στιχ. 11-13: η προσφορά πολύτιμη, αναντικατάστατη. Αρχίζει η τραγωδία, καθώς ορίζεται το μέγεθος της θυσίας

Δεύτερη σκηνή:

- στιχ. 14: με μια θαυμαστή πυκνότητα δίνεται η θλίψη, η απόγνωση και ο σπαραγμός του πρωτομάστορα. Η προσωπική ευτυχία συγκρούεται με το κοινωνικό συμφέρον
- στιχ. 16-17: ο πρωτομάστορας αμφιταλαντεύεται, θέλει να μεταθέσει τη μοιραία στιγμή (αργά)

Δεύτερη σκηνή (2):

- στιχ. 18-20: το πουλί γίνεται όργανο της αδυσώπητης μοίρας. Το «παράκουσε» σημαίνει παρανόηση ή ανυπακοή;
- στιχ. 21: ο χρόνος εκμηδενίζεται. Η γυναίκα εμφανίζεται αμέσως
- στιχ. 22: κι ο ίδιος ο πρωτομάστορας θύμα της μοίρας, βλέπει ότι η θυσία είναι αναπόφευκτη. Έντονα και διαρκή τα συναισθήματά του με τον ενεστῶτα
- στιχ. 23-24: υπάκουη, πρόσχαρη, ευγενική, καταδεκτική

Δεύτερη σκηνή (3):

- στιχ. 25: αγαπάει τον άντρα της, νοιάζεται κι ανησυχεί γι' αυτόν
- στιχ. 26-27: ψυχολογημένη η παρέμβαση του τρίτου. Ο άντρας της δεν είναι σε θέση να μιλήσει
- στιχ. 28-29: είναι γεμάτη τρυφερότητα και σεβασμό για τον άντρα της

Τρίτη σκηνή:

- στιχ. 30-32: υπάρχει υπερβολή που τονίζει την εξουσία της κι έτσι καταλαβαίνει την παγίδα
- στιχ. 34: χειρονομία αγάπης ή ανάληψη και της φυσικής αυτουργίας;
- στιχ. 35-38: το βάρος της ευθύνης μετατοπίζεται από τον άντρα της στο κακό ριζικό

Τρίτη σκηνή:(2)

➤ στιχ. 39-40: η κατάρα είναι απόλυτα δικαιολογημένη συμπεριφορά για τη γυναίκα. Με την κατάρα όμως πάει χαμένη η θυσία. Πρέπει να προσφερθεί με τη δική της θέληση

➤ στιχ. 41-42: τώρα εκμεταλλεύονται την αγάπη της για τον αδελφό της, πριν για τον άντρα της

➤ στιχ. 43-46: η κατάρα μόνο με μια άλλη «κατάρα» = ευχή εξουδετερώνεται (ομοιοπαθητική μαγεία) - (σχήμα του αδύνατου)

Τεχνικές Αφήγησης

➤ Αφήγηση

➤ Μονόλογος

➤ Διάλογος

- Προσωποποίηση
- Παρομοίωση
- Ασύνδετο
- Μεταφορά
- Σχήμα άρσης & θέσης
- Υπερβολή
- Τραγική ειρωνεία

Εκφραστικά μέσα:

- Λιτότητα εκφραστικών μέσων
 - Πύκνωση του ποιητικού λόγου
 - Περιεκτικότητα νοήματος
 - Νόμος των τριών
 - Επανάληψη στίχων
 - Χρήση του 3 & πολλαπλασίων
-
- Αφηγηματικός χαρακτήρας
 - Δραματική έκβαση
 - Παραμυθιακά -εξωλογικά στοιχεία

Χαρακτηριστικά δημοτικού τραγουδιού & παραλογών

Ερωτήσεις

- Να σκιαγραφήσετε την προσωπικότητα του πρωτομάστορα. Ποια σημεία του τραγουδιού μας φανερώνουν την τραγική του διάσταση;
- Στο τέλος του ποιήματος η γυναίκα του πρωτομάστορα αλλάζει την κατάρα. Τι είναι αυτό που την οδηγεί ν' αλλάξει τη στάση της και τι φανερώνει η αλλαγή αυτή σχετικά με τη σχέση ανάμεσα στα μέλη της παραδοσιακής οικογένειας;
- Να επιχειρήσετε να δώσετε ένα διαφορετικό τέλος στο δημοτικό τραγούδι (πεζό ή ποιητικό κείμενο).